

**PROCEDURA TRANSPOZYCJI AKTÓW PRAWNYCH UNII EUROPEJSKIEJ,
W TYM WYKONYWANIA ZOBOWIĄZAŃ LEGISLACYJNYCH WYNIKAJĄCYCH
Z ORZECZEŃ TRYBUNAŁU SPRAWIEDLIWOŚCI UNII EUROPEJSKIEJ
I POSTĘPOWAŃ KOMISJI EUROPEJSKIEJ
PROWADZONYCH NA PODSTAWIE ART. 258 TFUE LUB ART. 260 TFUE**

SPIS TREŚCI

I.	Procedura transpozycji aktów prawnych Unii Europejskiej	3
II.	Procedura wykonywania zobowiązań legislacyjnych wynikających z orzeczeń Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej i postępowań Komisji Europejskiej prowadzonych na podstawie art. 258 TFUE lub art. 260 TFUE.....	6

Podstawę prawną dla niniejszej *Procedury* stanowią:

- 1) art. 3 ust. 1 pkt 1 lit. h ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Komitecie do Spraw Europejskich (Dz. U. Nr 161, poz. 1277), zgodnie z którym Rada Ministrów może upoważnić Komitet do rozpatrywania i rozstrzygania w zakresie dokumentów związanych z koordynacją wdrażania prawa Unii Europejskiej do polskiego systemu prawa,
- 2) § 12 ust. 1 Regulaminu Komitetu do Spraw Europejskich (M.P. Nr 9, poz. 80), zgodnie z którym Komitet może określać sposoby, tryby i terminy wykonywania prac mających na celu przygotowanie projektu dokumentu przewidzianego do rozpatrzenia i rozstrzygnięcia albo uzgodnienia przez Komitet oraz
- 3) § 1 uchwały nr 15 Rady Ministrów z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie upoważnienia Komitetu do Spraw Europejskich do rozpatrywania, rozstrzygania lub uzgadniania w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej (M.P. Nr 6, poz. 53).

Proces legislacyjny mający na celu transpozycję aktów prawa UE jest prowadzony na podstawie postanowień *uchwały nr 49 Rady Ministrów z dnia 19 marca 2002 r. - Regulamin pracy Rady Ministrów*¹ (Regulamin pracy RM). *Procedura* nie narusza ustanowionych w nim zasad. Odnosząc się do projektów krajowych aktów prawnych wdrażających akty prawne Unii Europejskiej (akt prawny wdrażający), *Procedura* wprowadza dodatkowe, nieprzewidziane w Regulaminie pracy RM elementy uzasadnione specyfiką tego procesu.

Procedura ma zastosowanie do podejmowanych przez ministerstwa i urzędy centralne (zwane dalej ministerstwami) działań mających na celu realizację zobowiązań wynikających z prawa UE.

Procedurę stosuje się zarówno w przypadkach, w których wdrożenie aktu prawnego Unii Europejskiej wymaga uchwalenia nowej ustawy lub zmiany ustawy już obowiązującej, jak również, gdy wymaga zmiany lub wydania aktów wykonawczych.

Aktami prawnymi UE, do których zastosowanie ma *Procedura*, są przede wszystkim dyrektywy, ale także: rozporządzenia, decyzje oraz umowy międzynarodowe zawierane przez UE samodzielnie albo wspólnie z państwami członkowskimi. Nie można jednak wykluczyć, że także w przypadku innych aktów prawnych UE może zaistnieć konieczność podjęcia działań legislacyjnych zmierzających do ich transpozycji lub wykonania.

Tezy orzeczeń Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) zobowiązują do podjęcia działań legislacyjnych mających na celu uzupełnienie lub korektę wdrożonej już dyrektywy, rozporządzenia lub decyzji, czy też zapewnienie respektowania postanowień traktatów.

Mówiąc o tezach orzeczeń TSUE należy mieć także na uwadze tezy orzeczeń Sądu, Trybunału EFTA oraz Sądu do spraw Służby Publicznej.

Stosowane zamiennie terminy *wdrożenie* i *transpozycja* używane są również w przypadkach, w których zachodzi konieczność wydania aktów prawnych zapewniających wykonanie prawa UE, np. wprowadzenia sankcji krajowych za naruszenie przepisów stosowanego bezpośrednio rozporządzenia UE.

Narzędziem służącym do realizacji *Procedury* jest Elektroniczny System Transpozycji Prawa Europejskiego e-step.

Do *Procedury* dołączony jest załącznik, który wyjaśnia stosowane w *Procedurze* pojęcie *notyfikacja*.

¹ M.P. Nr 13, poz. 221, z późn. zm.

I. Procedura transpozycji aktów prawnych Unii Europejskiej

1. KKTD na bieżąco monitoruje publikacje w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE) i w terminie 7 dni od publikacji wprowadza akty prawne UE do systemu e-step.
2. Jednocześnie z czynnościami, o których mowa w pkt 1, KKTD przypisuje do aktów prawnych UE ministerstwa wiodące, odpowiedzialne za transpozycję tych aktów, zwracając się do nich z prośbą o weryfikację przypisania.
3. W przypadku:
 - a) decyzji dotyczących ochrony konkurencji lub pomocy publicznej, wydanych w wyniku wszczęcia i prowadzenia przez Komisję Europejską (KE) postępowań w sprawach indywidualnych, nieskierowanych do Polski lub polskich podmiotów,
 - b) decyzji wydawanych przez instytucje Unii Europejskiej w sprawach personalnych,
 - c) innych decyzji, które nie są skierowane do Polski lub polskich podmiotów,
 - d) rozporządzeń, których tytuły opublikowano w Dz. Urz. UE zwykłą czcionką, odnoszących się do bieżącego zarządzania sprawami rolnictwa i generalnie zachowujących ważność przez określony czas,
 - e) rozporządzeń wykonawczych dotyczących nałożenia tymczasowych i ostatecznych ceł antydumpingowych lub wyrównawczych

KKTD przekazuje do wiadomości ministerstwa wiodącego informację o akcie prawnym UE nie później niż w terminie 30 dni od dnia jego publikacji.

4. KKTD wprowadza do systemu e-step następujące informacje dotyczące aktu prawnego UE:
 - a) tytuł oraz adres publikacyjny aktu prawnego UE oraz odsyłacz do tekstu aktu umieszczonego w systemie informacji prawnej UE Eur-lex,
 - b) termin transpozycji aktu prawnego UE, wynikający z jego treści,
 - c) ministerstwo wiodące wyznaczane na podstawie:
 - treści aktu prawnego UE,
 - odpowiedzialności za przygotowanie stanowiska Rządu dla Sejmu i Senatu odnoszącego się do projektu tego aktu,
 - udziału w posiedzeniach właściwej grupy roboczej Rady UE.
5. Ministerstwo wiodące w terminie 30 dni od wprowadzenia aktu prawnego UE do systemu e-step akceptuje albo odrzuca swoją właściwość. W przypadku odrzucenia właściwości podaje uzasadnienie i proponuje ministerstwo wiodące.
6. Ministerstwo wiodące wskazuje ministerstwo współpracujące, gdy nie jest wyłącznie właściwe do przyjęcia aktu prawnego wdrażającego. Ministerstwo współpracujące akceptuje albo odrzuca wskazanie w terminie 14 dni, uzasadniając swoją decyzję w razie odrzucenia właściwości.
7. Wątpliwości lub różnice zdań co do wskazania ministra właściwego lub współpracującego, jak i spory dotyczące konieczności, zakresu i harmonogramu transpozycji rozstrzyga KSE.
8. Ministerstwo wiodące w terminie 30 dni od akceptacji przypisania decyduje o konieczności lub braku konieczności działań transpozycyjnych i informuje o tym KKTD.

9. W przypadku:
- a) aktu prawnego UE, który nie wymaga transpozycji, ministerstwo wiodące wprowadza do systemu e-step odpowiednią informację,
 - b) aktu prawnego UE, który nie wymaga podjęcia działań legislacyjnych w związku z obowiązywaniem w prawie polskim odpowiednich przepisów, ministerstwo wiodące wprowadza do systemu e-step informację o zakończeniu prac nad transpozycją danego aktu prawnego UE, jednocześnie informując jakimi aktami prawnymi zapewnione zostało wdrożenie aktu prawnego UE. Zakończenie transpozycji dyrektywy następuje po notyfikacji krajowych aktów prawnych w Bazie Notyfikacji Krajowych Środków Wykonawczych (BNKŚW),
 - c) aktu prawnego UE, który wymaga podjęcia działań legislacyjnych ministerstwo wiodące wprowadza do systemu e-step:
 - listę aktów prawnych wymagających nowelizacji lub informację o konieczności przyjęcia nowych aktów prawnych wdrażających,
 - harmonogram prac legislacyjnych, w którym wskazuje proponowane terminy przesłania projektu aktu prawnego wdrażającego do uzgodnień międzyresortowych oraz jego przyjęcia przez KSE i RM, uwzględniając postanowienia ustawy o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej,
 - określenie zakresu transpozycji przy pomocy tabeli zbieżności poprzez wskazanie, które jednostki redakcyjne aktu prawnego UE wymagają transpozycji.
10. Ministerstwo wiodące, w toku prac legislacyjnych, na bieżąco aktualizuje w systemie e-step dane dotyczące wdrażania aktu prawnego UE, w tym wprowadza kolejne wersje projektu aktu prawnego wdrażającego i informacje o:
- a) dacie przyjęcia projektu aktu prawnego wdrażającego przez KSE,
 - b) dacie przyjęcia projektu aktu prawnego wdrażającego przez RM,
 - c) dacie przekazania projektu aktu prawnego wdrażającego do Sejmu RP.
11. Ministerstwo wiodące może zmienić, za zgodą KKTD, terminy wskazane w harmonogramie pod warunkiem, że nie zostaną przekroczone:
- a) termin transpozycji wynikający z aktu prawnego UE,
 - b) terminy wynikające z ustawy o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej,
 - c) terminy wynikające z Planu pracy Rady Ministrów (Plan Pracy RM).
12. Ministerstwo wiodące/współpracujące opracowuje projekt aktu prawnego wdrażającego albo założenia do niego, zgodnie z zasadami określonymi w Regulaminie pracy RM.
13. Ministerstwo wiodące/współpracujące wprowadza do systemu e-step informację o konieczności dokonania notyfikacji² i zapewnia jej dokonanie w terminach wynikających z przepisów prawa UE.
14. Akt prawny UE powinien być wdrażany w jednym projekcie. W przypadku projektu ustawy zawierającego delegacje do wydania aktów wykonawczych projekty tych aktów

² Nie dotyczy notyfikacji w Bazie Notyfikacji Krajowych Środków Wykonawczych oraz notyfikacji dokonywanej przez Sekretarza Trybunału Sprawiedliwości UE.

powinny być dołączone do projektu ustawy. Data wejścia w życie aktów wykonawczych nie może być późniejsza niż termin wdrożenia aktu prawnego UE.

15. Do dokumentacji przesyłanej do uzgodnień międzyresortowych, poza elementami wskazanymi w Regulaminie pracy RM, należy dołączyć:
 - a) informację określającą stopień wdrożenia aktu prawnego UE przewidziany w przesyłanym projekcie aktu prawnego wdrażającego oraz gdy transpozycja dokonywana jest więcej niż jednym aktem prawnym - zakres jego wdrożenia w innych aktach prawa krajowego,
 - b) tabelę zbieżności dla całego wdrażanego aktu prawnego UE.
16. Ministerstwo wiodące przekazuje projekt aktu prawnego wdrażającego pod obrady KSE i na bieżąco wprowadza informacje o realizacji kolejnych etapów procesu legislacyjnego, wynikających z Regulaminu pracy RM, do systemu e-step.
17. Po publikacji aktu prawnego wdrażającego w Dzienniku Ustaw lub innym organie promulgacyjnym ministerstwo wiodące umieszcza dane publikacyjne aktu w systemie e-step. W odniesieniu do transpozycji rozporządzeń, decyzji i umów międzynarodowych UE działanie to kończy proces transpozycji.
18. Ministerstwo wiodące odpowiada za notyfikację w BNKŚW wszystkich aktów prawnych wdrażających dany akt prawny UE. Notyfikacja dokonywana jest przez ministerstwo wiodące niezwłocznie po publikacji aktu prawnego wdrażającego dyrektywę. Notyfikacja danej dyrektywy jest zakończona dopiero po wpisaniu do BNKŚW wszystkich wdrażających ją aktów prawnych, w tym aktów wykonawczych, i zaznaczeniu opcji „transpozycja kompletna”.
19. Ministerstwo wiodące wprowadza do systemu e-step informację o kompletnej notyfikacji aktu lub aktów prawnych wdrażających daną dyrektywę w BNKŚW. Działanie to kończy proces transpozycji dyrektywy.
20. Na podstawie danych zawartych w systemie e-step KKTD przedstawia co miesiąc pod obrady KSE *Informację nt stanu wdrożenia dyrektyw unijnych i zobowiązań legislacyjnych wynikających z orzeczeń TSUE oraz uwag KE przekazywanych w ramach postępowania w trybie art. 258 TFUE lub art. 260 TFUE.*

II. Procedura wykonywania zobowiązań legislacyjnych wynikających z orzeczeń Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej i postępowań Komisji Europejskiej prowadzonych na podstawie art. 258 TFUE lub art. 260 TFUE

Procedura ma zastosowanie do postępowań prowadzonych przez Komisję Europejską na podstawie art. 258 i 260 TFUE (naruszenia) oraz wyroków TSUE w sprawach skargowych (wyroki) i orzeczeń TSUE w sprawach prejudycjalnych (orzeczenia), które wymagają podjęcia działań legislacyjnych.

1. Ministerstwem właściwym w zakresie oceny konieczności podjęcia działań legislacyjnych jest ministerstwo, w którym opracowano odpowiedzi na zarzuty formalne lub uzasadnione opinie Komisji.
2. Właściwe ministerstwo ocenia konieczność podjęcia działań legislacyjnych na podstawie przekazanych za pośrednictwem KKTD wyroków i orzeczeń Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej.
3. Ministerstwo właściwe:
 - a) w terminie dwóch tygodni od wprowadzenia do Bazy Naruszeń Komisji Europejskiej odpowiedzi na zarzuty formalne albo na uzasadnioną opinię,
 - b) w terminie dwóch miesięcy od wydania wyroku/orzeczenia informuje KKTD, że konieczne jest podjęcie działań legislacyjnych.
4. KKTD, po uzyskaniu informacji o konieczności podjęcia działań legislacyjnych, niezwłocznie umieszcza informację o naruszeniu/wyroku/orzeczeniu w systemie e-step.
5. KKTD wprowadza do systemu e-step następujące informacje:
 - a) w przypadku naruszenia:
 - numer naruszenia nadany przez KE,
 - rodzaj naruszenia,
 - podstawę prawną (art. 258 TFUE albo art. 260 TFUE),
 - ministerstwo właściwe,
 - datę wpływu zarzutów formalnych do Stałego Przedstawicielstwa Rzeczypospolitej Polskiej przy Unii Europejskiej (SPRP);
 - b) w przypadku wyroku lub orzeczenia:
 - numer naruszenia, jeśli sprawa jest wynikiem skargi wniesionej przez KE,
 - sygnaturę sprawy,
 - podstawę prawną (art. 258 TFUE, art. 260 TFUE, art. 263 TFUE albo art. 267 TFUE),
 - ministerstwo właściwe,
 - strony postępowania.
6. Właściwe ministerstwo wprowadza do systemu e-step następujące dane:
 - a) listę aktów prawnych wymagających nowelizacji lub informację o konieczności przyjęcia lub uchwalenia nowych aktów,
 - b) harmonogram prac legislacyjnych, w którym proponuje termin przesłania do

uzgodnień międzyresortowych oraz termin przyjęcia przez KSE i RM projektu aktu prawnego usuwającego naruszenie lub wykonującego wyrok/orzeczenie.

W przypadku gdy naruszenie usunięte zostanie poprzez przyjęcie aktu prawnego wdrażającego, nad którym trwają prace w trybie określonym w części I *Procedury*, harmonogram, o którym mowa w lit b powinien być spójny z harmonogramem, o którym mowa w części I pkt 9 lit. c *Procedury*.

7. Właściwe ministerstwo, w toku prac legislacyjnych, na bieżąco aktualizuje w systemie e-step dane dotyczące projektu aktu prawnego usuwającego naruszenie lub wykonującego wyrok/orzeczenie oraz wprowadza do systemu kolejne wersje projektu. W szczególności wprowadza do systemu e-step informacje o:
 - a) dacie przyjęcia projektu aktu prawnego przez KSE,
 - b) dacie przyjęcia projektu aktu prawnego przez RM,
 - c) dacie przekazania projektu aktu prawnego do Sejmu RP.
8. Właściwe ministerstwo może zmienić, za zgodą KKTD, terminy wskazane w harmonogramie pod warunkiem, że nie zostaną przekroczone:
 - a) termin usunięcia naruszenia, wynikający z odpowiedzi udzielonej przez Polskę Komisji Europejskiej lub z wyroku/orzeczenia,
 - b) terminy wynikające z Planu pracy RM.
9. Właściwe ministerstwo opracowuje projekt aktu prawnego usuwającego naruszenie lub wykonującego wyrok/orzeczenie albo założenia do niego zgodnie z zasadami określonymi w Regulaminie pracy RM.
10. Ministerstwo właściwe wprowadza do systemu e-step informację o konieczności dokonania notyfikacji³ i zapewnia jej wykonanie w terminach wynikających z przepisów prawa UE.
11. Akt prawny usuwający naruszenie lub wykonujący wyrok/orzeczenie powinien być wdrażany w jednym projekcie. W przypadku projektu ustawy zawierającego delegacje do wydania aktów wykonawczych projekty tych aktów powinny być dołączone do projektu ustawy. Data wejścia w życie aktów wykonawczych nie może być późniejsza niż termin usunięcia naruszenia lub wykonania wyroku/orzeczenia, o ile został wskazany.
12. Właściwe ministerstwo przekazuje projekt aktu prawnego usuwającego naruszenie lub wykonującego wyrok/orzeczenie pod obrady KSE i na bieżąco wprowadza do systemu e-step informacje o realizacji kolejnych etapów procesu legislacyjnego, wynikających z Regulaminu pracy RM.
13. Po publikacji aktu prawnego usuwającego naruszenie lub wykonującego wyrok/orzeczenie w Dzienniku Ustaw lub innym organie promulgacyjnym właściwe ministerstwo umieszcza jego dane publikacyjne w systemie e-step. W odniesieniu do usunięcia naruszenia lub wykonania wyroku/orzeczenia dotyczącego wykonania rozporządzenia, decyzji, umowy międzynarodowej UE lub prawa pierwotnego UE działanie to kończy proces transpozycji.
14. Właściwe ministerstwo niezwłocznie po publikacji aktu prawnego usuwającego naruszenie lub wykonującego wyrok/orzeczenie dotyczącego transpozycji dyrektywy dokonuje jego notyfikacji w BNKŚW.
15. KKTD przedstawia co miesiąc pod obrady KSE *Informację nt. stanu wdrożenia dyrektyw unijnych i zobowiązań legislacyjnych wynikających z orzeczeń TSUE oraz uwag KE*

³ Nie dotyczy notyfikacji w Bazie Notyfikacji Krajowych Środków Wykonawczych oraz notyfikacji dokonywanej przez Sekretarza Trybunału Sprawiedliwości UE.

przekazywanych w ramach postępowania w trybie art. 258 TFUE lub art. 260 TFUE.

Zaleca się, aby ministerstwo właściwe przekazywało służbom KE (do wiadomości KKTD) informacje o postępach w pracach legislacyjnych zmierzających do uwzględnienia zarzutów Komisji Europejskiej albo usunięcia niezgodności z prawem UE stwierdzonych w postępowaniu przed TSUE, którego stroną była Polska.

Jeżeli usunięcie naruszenia lub wykonanie wyroku/orzeczenia wiąże się z koniecznością podjęcia działań legislacyjnych mających na celu wdrożenie aktu prawnego UE, zastosowanie ma zarówno część I, jak i część II *Procedury*.⁴ W takich przypadkach właściwe ministerstwa powinny równolegle wprowadzać do systemu e-step odnoszące się do tego samego aktu wdrażającego informacje dotyczące wdrożenia aktu prawnego oraz usunięcia naruszenia albo wykonania wyroku/orzeczenia.

⁴ Przykładowo, gdy właściwe ministerstwo zgodnie z częścią I *Procedury* podjęło działania mające na celu transpozycję dyrektywy, jednak w związku z upływem terminu transpozycji KE wszczęła postępowanie na podstawie art. 258 TFUE, co spowodowało konieczność podjęcia działań w ramach części II *Procedury*.